

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
1. SYSTÉMOVÁ DYNAMIKA	9
1.1 VZNIK SYSTÉMOVÉ DYNAMIKY	9
1.2 VÝVOJ SYSTÉMOVÉ DYNAMIKY.....	9
1.3 PRINCIPY SYSTÉMOVÉ DYNAMIKY	10
1.4 ROAD MAPS	12
1.5 APLIKACE	12
1.5.1 Významné světové aplikace.....	12
1.5.2 Dnešní moderní aplikace.....	13
1.5.3 Tuzemské aplikace.....	14
2. DYNAMIKA KOMPLEXNÍCH SYSTÉMŮ	16
2.1 SYSTÉM.....	16
2.1.1 Typy systémů	17
2.2 KOMPLEXNÍ SOCIÁLNÍ SYSTÉM.....	17
2.2.1 Vzájemná závislost (interdependence).....	18
2.2.2 Zpětněvazební procesy.....	18
2.2.3 Detailní a dynamická složitost	19
2.2.4 Vliv zpoždění	20
2.2.5 Nelinearita.....	21
2.2.6 Nejistota a neurčitost.....	22
2.2.7 Omezené informace	23
2.4 FIRMA JAKO KOMPLEXNÍ SOCIÁLNÍ SYSTÉM	23
2.5 SYSTÉMOVÉ TEORIE.....	24
2.5.1 Původ systémového přístupu	24
2.5.2 Vývoj systémových teorií a metodologií	25
3. KRITICKÉ SYSTÉMOVÉ MYŠLENÍ	28
3.1 PODSTATA SYSTÉMOVÉHO MYŠLENÍ	28
3.1.1 Cykly příčinné souvislosti.....	29
3.1.2 Explicitní a implicitní cíle řízení.....	31
3.2 VZTAH SYSTÉMOVÉ DYNAMIKY A SYSTÉMOVÉHO MYŠLENÍ.....	33
3.3 KRITICKÉ SYSTÉMOVÉ MYŠLENÍ.....	33
3.3.1 Dynamické myšlení.....	33
3.3.2 Myšlení v uzavřených smyčkách	34
3.3.3 Obecné myšlení.....	34
3.3.4 Strukturní myšlení.....	34
3.3.5 Operační myšlení	34

3.3.6 Spojité myšlení.....	35
3.3.7 Vědecké myšlení.....	35
3.3.8 Kritické systémové myšlení jako celek.....	36
3.4 SYSTÉMOVÉ MYŠLENÍ V SYSTÉMOVÉ TEORII A PRAXI.....	36
4. MENTÁLNÍ A POČÍTAČOVÉ MODELY	37
4.1 POZNÁVÁNÍ KOMPLEXNÍCH SOCIÁLNÍCH SYSTÉMŮ	37
4.2 MENTÁLNÍ MODELY.....	37
4.3 UČENÍ SE V JEDNODUCHÉ A DVOJITÉ SMYČCE.....	39
4.4 CHOVÁNÍ KOMPLEXNÍCH SYSTÉMŮ	42
4.4.1 Dnešní problémy jako důsledky včerejších řešení	42
4.4.2 Příčina a následek v prostoru a čase.....	42
4.4.3 Obranné reakce systému	42
4.4.4 Krátkodobé zlepšení, dlouhodobé zhoršení a naopak.....	42
4.4.5 Degradace cílů	43
4.4.6 Malé změny mohou mít velké důsledky	43
4.5 POČÍTAČOVÉ MODELY	44
4.5.1 Přínosy počítačových modelů	44
4.5.2 Nedostatky počítačových modelů	44
4.5.3 Optimalizační modely	45
4.5.4 Simulační modely	45
4.6 MODEL SYSTÉMOVÉ DYNAMIKY	46
4.6.1 Definice účelu a problému	46
4.6.2 Formulování dynamických hypotéz.....	48
4.6.3 Formulace simulačního modelu	49
4.6.4 Testování.....	50
4.6.5 Návrh a posouzení politik	51
4.6.6 Zjednodušený postup tvorby modelů.....	51
4.6.7 Iterativnost procesu tvorby modelů.....	51
5. NÁSTROJE PRO POPIS STRUKTURY SYSTÉMU	53
5.1 ZPĚTNÁ VAZBA	53
5.1.1 Zpětné vazby ve složitých systémech	54
5.1.2 Pozitivní zpětná vazba	55
5.1.3 Negativní zpětná vazba	57
5.2 PŘÍČINNÉ SMYČKOVÉ DIAGRAMY.....	57
5.2.1 Typ smyčky.....	58
5.2.2 Problémy s příčinnými smyčkovými diagramy	59
5.3 DIAGRAMY STAVŮ A TOKŮ	61
5.3.1 Hladina.....	62
5.3.2 Tok.....	63
5.3.3 Spoj.....	64
5.3.4 Ilustrační modely.....	64

5.4 GRAFICKÁ INTEGRACE.....	67
5.5 TYPY CHOVÁNÍ SYSTÉMU	68
5.5.1 Exponenciální růst.....	68
5.5.2 Cílové chování	69
5.5.3 S-křivka.....	70
5.5.4 Přestřelení a zhroucení.....	72
5.5.5 Oscilace.....	74
5.5.6 Souběžné toky.....	75
5.5.7 Řetězec stárnutí.....	76
6. SYSTÉMOVÉ ARCHETYPY	78
6.1 PODSTATA SYSTÉMOVÝCH ARCHETYPŮ.....	78
6.2 ARCHETYP „SAMOPOSILUJÍCÍ SE CHOVÁNÍ“.....	80
6.2.1 Struktura.....	80
6.2.2 Poučení pro management.....	81
6.3 ARCHETYP „CÍLOVÉ CHOVÁNÍ“.....	82
6.3.1 Struktura.....	83
6.3.2 Poučení pro management.....	84
6.4 ARCHETYP „CÍLOVÉ CHOVÁNÍ SE ZPOŽDĚNÍM“.....	85
6.4.1 Struktura.....	85
6.4.2 Poučení pro management.....	86
6.5 ARCHETYP „OSCILACE“.....	86
6.5.1 Struktura.....	86
6.5.2 Poučení pro management.....	87
6.6 ARCHETYP „MEZE RŮSTU“.....	87
6.6.1 Struktura.....	87
6.6.2 Poučení pro management.....	90
6.7 ARCHETYP „ZÁKON PŘITAŽLIVOSTI“.....	90
6.8 ARCHETYP „ESKALACE“.....	91
6.8.1 Struktura.....	93
6.8.2 Poučení pro management.....	93
6.9 ARCHETYP „PŘESUN BŘEMENE“.....	94
6.9.1 Struktura.....	94
6.9.2 Poučení pro management.....	96
6.10 ARCHETYP „PŘESUN BŘEMENE NA EXTERNÍ SUBJEKT“.....	97
6.11 ARCHETYP „NÁPRAVY, KTERÉ SE VYMSTÍ“.....	98
6.11.1 Struktura.....	98
6.11.2 Poučení pro management.....	99
6.12 ARCHETYP „EROZE CÍLŮ“.....	100
6.12.1 Struktura.....	100
6.12.2 Poučení pro management.....	101
6.13 ARCHETYP „RŮST A NEDOSTATEČNÉ INVESTICE„.....	102
6.13.1 Struktura.....	102

6.13.2 Poučení pro management	103
6.14 ARCHETYP „RŮST A NEDOSTATEČNÉ INVESTICE S KLESAJÍCÍM STANDARDEM„.....	103
6.15 ARCHETYP „NÁHODNÍ PROTIVNÍCI“	103
6.15.1 Struktura.....	104
6.15.2 Poučení pro management	105
6.16 ARCHETYP „ÚSPĚCH ÚSPĚŠNÝM“	106
6.16.1 Struktura.....	107
6.16.2 Poučení pro management	108
6.17 ARCHETYP „TRAGÉDIE SPOLEČNÉHO“	108
6.17.1 Struktura.....	109
6.17.2 Poučení pro management	109
6.18 SYNERGIE SYSTÉMOVÝCH ARCHETYPŮ	111
7. DYNAMIKA ZNALOSTNÍ ORGANIZACE	113
7.1 BYZNYS DYNAMIKA.....	113
7.2 UČÍCÍ SE ORGANIZACE	113
7.2.1 Pátá disciplína managementu.....	114
7.2.2 Zákony učící se organizace	115
7.2.3 Problémy v procesu učení se.....	116
7.2.4 Virtuální prostředí	118
7.3 BYZNYS MODEL	120
7.4 DYNAMIKA TRHU.....	122
7.5 SYSTÉMOVÝ MODEL ŘÍZENÍ ZNALOSTÍ	123
7.5.1 Znalostní organizace	123
7.5.2 Model řízení znalostí.....	123
7.5.3 Tvorba znalostí.....	126
7.6 SYSTÉMOVÝ MODEL V INFORMAČNÍ STRATEGII.....	129
7.6.1 Transformace modelu na manažerský simulátor.....	129
7.6.2 Postavení systémového modelu v globální architektuře	130
7.7 SYSTÉMY S INFORMAČNÍM ZPOŽDĚNÍM.....	132
7.7.1 Beer Game	132
7.7.2 Systémové principy	138
7.8 DYNAMIKA PROJEKTOVÉHO ŘÍZENÍ.....	139
7.8.1 Model dynamického Project managementu	140
7.8.2 Případ projektu.....	141
ZÁVĚREM.....	143
LITERATURA.....	145